DE CURAÇAOSCHE COURANT.

Deel XLVII. ZATURDAG den 2den APRIL 1859. No. 13.

BURGERLYKE STAND

DER KOLONIE CURAÇAO EN ONDERHOORIGHEDEN OVER HET JAAR 1858.

Curaçao.

Geboren 499 kinderen:
268 van het mannelyk } geslacht.
231 „ „ vrouwelyk } geslacht.
waaronder 4 paren tweelingen.

Gestorven 273 personen:
120 van het mannelyk } geslacht.
153 „ „ vrouwelyk } geslacht.
Hieronder zyn begrepen 2 levenloos geboren kinderen.

Getrouwd 50 paren,
waarby geëcht zyn 26 kinderen.
Ingeschreven 40 gemanumitteerde slaven.

St. Martin (Nederlandsch gedeelte).

Geboren 24 kinderen:
10 van het mannelyk } geslacht.
14 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Gestorven 6 personen:
3 van het mannelyk } geslacht.
3 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Getrouwd 4 paren,
waarby geëcht is 1 kind.

St. Eustatius.

Geboren 22 kinderen:
10 van het mannelyk } geslacht.
12 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Gestorven 26 personen:
12 van het mannelyk } geslacht.
14 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Getrouwd 4 paren,
waarby geëcht is 1 kind.

Saba.

Geboren 35 kinderen:
20 van het mannelyk } geslacht.
15 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Gestorven 30 personen:
13 van het mannelyk } geslacht.
17 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Bonaire.

Geboren 94 kinderen:
42 van het mannelyk } geslacht.
52 „ „ vrouwelyk } geslacht.
waaronder 1 paar tweelingen.

Gestorven 19 personen:
10 van het mannelyk } geslacht.
9 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Getrouwd 9 paren,
waarby geëcht zyn 27 kinderen.

Aruba.

Geboren 123 kinderen:
65 van het mannelyk } geslacht.
58 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Gestorven 29 personen:
15 van het mannelyk } geslacht.
14 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Getrouwd 8 paren,
waarby geëcht zyn 3 kinderen.
Ingeschreven 4 gemanumitteerde slaven.

Derhalve in de kolonie Curaçao, enz. in den Burgerlyken stand ingeschreven:

Geboren 797 kinderen:
415 van het mannelyk } geslacht.
382 „ „ vrouwelyk } geslacht.
waaronder 5 paren tweelingen.

Gestorven 383 personen:
173 van het mannelyk } geslacht.
210 „ „ vrouwelyk } geslacht.
waaronder 2 levenloos geboren kinderen.

Getrouwd 75 paren,
waarby geëcht zyn 58 kinderen.
Ingeschreven 44 gemanumitteerde slaven.

SLAVEN-STAND.

Curaçao.

Geboren 306:
142 van het mannelyk } geslacht.
164 „ „ vrouwelyk } geslacht.
waaronder 6 paren tweelingen.

Gestorven 127:
62 van het mannelyk } geslacht.
65 „ „ vrouwelyk } geslacht.

St. Martin (Nederlandsch gedeelte).

Geboren 52:
30 van het mannelyk } geslacht.
21 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Gestorven 24:
9 van het mannelyk } geslacht.
15 „ „ vrouwelyk } geslacht.

St. Eustatius.

Geboren 46:
21 van het mannelyk } geslacht.
25 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Gestorven 25:
14 van het mannelyk } geslacht.
11 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Saba.

Geboren 29:
16 van het mannelyk } geslacht.
13 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Gestorven 13:
7 van het mannelyk } geslacht.
6 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Bonaire.

Geboren 48:
25 van het mannelyk } geslacht.
23 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Gestorven 12:
4 van het mannelyk } geslacht.
8 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Aruba.

Geboren 24:
14 van het mannelyk } geslacht.
10 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Gestorven 13:
7 van het mannelyk } geslacht.
6 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Derhalve in de kolonie Curaçao, enz. in den Slavenstand ingeschreven:

Geboren 505:
248 van het mannelyk } geslacht.
257 „ „ vrouwelyk } geslacht.
waaronder 6 paren tweelingen.

Gestorven 214:
103 van het mannelyk } geslacht.
111 „ „ vrouwelyk } geslacht.

In het jaar 1858 zyn dus zoo wel in de Registers van den Burgerlyken stand als die der Slaven te zamen ingeschreven:

Geboren 1302:
663 van het mannelyk } geslacht.
639 „ „ vrouwelyk } geslacht.

Gestorven 597:
276 van het mannelyk } geslacht.
321 „ „ vrouwelyk } geslacht.

— Men weet dat de Engelsche regering met alle krachten de pogingen ondersteunt om in de suikerteelende kolonien den afgeschaften slaven-arbeid door *immigratie van vrye arbeiders* te vervangen. Niet onbelangryk uit dit opzigt is de navolgende verklaring van den minister van kolonien ten aanzien van Jamaica, alwaar de wetgeving eene wet tot aanmoediging van den aanvoer van de landverhuizers had aangenomen, welke echter door de Engelsche regering werd afgekeurd [illegible] en niet [illegible].

Jamaica, zeide de regering by deze gelegenheid, is thans de eenige der belangryke suiker-kolonien, welke aanmerkelyk minder suiker levert, dan onder het bestaan der slavery; terwyl daarentegen andere kolonien hunne productie, sedert de vrymaking geleidelyk hebben zien toenemen. De regering acht daarom [illegible] wenschelyk dat Jamaica [illegible] [illegible] van [illegible] afkomst, zoo als op Barbados, of van elders gekomen, zoo als op Mauritius, de mededinging met slaven-arbeid met goeden uitslag kan doorstaan.

By het [illegible] der zitting in November van de wetgevende Kamers van Jamaica, deelde de gouverneur mede, dat hy een [illegible] wetsontwerp betrekkelyk de landverhuizing zou voordragen, hetwelk reeds vroeger de goedkeuring van het gouvernement in [illegible] had weggedragen, en dat hy [illegible] van [illegible] op het tot stand komen dezer wet [illegible] rekenen [illegible] zoo spoedig mogelyk [illegible] koelies of arbeiders uit Indie [illegible] te worden.

Over de gesteldheid der kolonie sprak de [illegible] gouverneur:

[illegible] bestendige toeneming, zoowel in de hoeveelheid der hoofd-artikelen van [illegible] als in de [illegible] invoerregten op artikelen van consumptie, toont dat de toestand van de productive bedryvigheid der kolonie gaandeweg beter wordt. Klagten over de moeijelykheid, om de aanhoudende dienst van arbeidende handen in genoegzame mate te verkrygen, worden steeds by het gouvernement ingebragt, vooral van de oude suiker plantages, in welke zoo lang en in zoo ruime mate kapitaal is gelegd; en dat die klagten niet ongegrond zyn is duidelyk by het erkende feit, dat het gedeelte van den landbouwdryvenden boerenstand, hetwelk met hunne gezinnen naarstig en regelmatig werkzaam is, om op eigen hand suiker en andere artikelen te produceren, met elken dag grooter wordt."

— Volgens de bladen van Martinique, zyn van 1853, toen men den aanvoer van landverhuizers begonnen is, aldaar gekomen 5879 koelis regtstreeks van Indie, 114 van Britsche kolonien, 6 Chinezen en 697 Afrikanen, te zamen 6689. Sedert denzelfden tyd zyn te Guadeloupe 4099 koelies en 1422 Afrikanen, te zamen 5521, aangebragt; bovendien is by een onlangs genomen besluit van den raad bepaald nog 18,000 in te voeren, waarvan 7000 Afrikanen door het huis Regis en 11,000 Chinezen door een firma van Bordeaux.

— Als een bewys voor den toenemenden bloei van het eiland Barbados deelt de *Record*, een dagblad in Grenada, mede, dat een stuk gronds van 500 acres onlangs op het eiland voor 40,000 p. st. verkocht is. De suikeroogst van dit jaar wordt op 50,000 vaten geschat. De ontvangsten tot 31 Maart vj. vertoonden een surplus van 29,250 p. st. De inkomsten van het laatste vierendeeljaars bedroegen 3,600 p. st. meer dan in het vorige.

— In de archieven van Seville zyn dokumenten ontdekt, die de ware grensbepaling van Fransch-Guyana aangeven.

— Op het eiland Goa, naby Bombay, wordt een zeldzame plant gevonden, "*de droevige boom*" genaamd, omdat hy alleen des nachts bloeit. By het ondergaan van de zon zyn daaraan geene bloemen te zien, en toch staat hy een half uur later in vollen bloei. Die bloemen hebben een liefelyken geur, maar zoodra de zon ze begint te beschynen, vallen er eenige van af en de andere sluiten zich.— Gedurende het geheele jaar blyft de boom aldus bloeijen.

BEKENDMAKING.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 1 April 1859.

BY beschikking van den Heer Gouverneur dd. 19 Maart ll. No. 141, is de heer *Bartholomeus Senior Jr.* benoemd tot voogd over de minderjarige *Pedro Floris*, *Louis Gonzales Floris* en *Philipi Torribio Floris*, kinderen van wylen *Trinidad Floris*.

De Koloniale Secretaris,
J. H. BEAUJON.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie.

EERSTE AFKONDIGING.

1859.

No. 16. Maart 31. van de slavin *Inocencia*, oud 30 jaren, dochter van *Maria*, toebehoorende aan *José Maria Pando*.

De Koloniale Secretaris,
J. H. BEAUJON.

KOLONIALE SECRETARY.

Curaçao den 1 April 1859.

NAMENS den Heer Gouverneur wordt by deze bekend gemaakt, dat de zetting van het brood voor de volgende week, eindigende den 9 dezer, als volgt is bepaald: het brood van vyftien Cents moet 17 oncen wegen en van mindere pryzen naar evenredigheid; zullende het zoogenaamde fransche brood van den voormelden prys een once minder mogen wegen; op poene als by de Publicatie van den 16 Maart 1824 is vastgesteld.

De Koloniale Secretaris,
J. H. BEAUJON.

ADMINISTRATIE van FINANCIEN.

Gouvernements Wissels.

OP aanstaanden Dingsdag, den 5 dezes, zullen door het Gouvernement dezer kolonie verkocht worden, Wissels op het Ministerie van Kolonien, ten bedrage van *Vyftien Duizend Gulden* (*f* 15,000), betaalbaar *dertig dagen zigt*; zullende:

1°. het aanbod vantagios, als gebruikelyk, in decimalen met geheele centen te berekenen worden aangenomen.

2°. de hoegrootheid der wissels, naar verkiezing van de belanghebbenden worden bepaald, echter voor geen minder bedrag dan van *Vyftig gulden* (*f* 50) en met geene andere breuk dan van *vyf gulden* (*f* 5).

Die daarin gading hebben, gelieven zich ter Administratie van Financien met beslotene biljetten van inschryving te vervoegen op bovengezegden datum, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot.

Debelanghebbenden worden geinformeerd dat ordonnantien ten laste van de koloniale kas in voldoening der bedragen van de wissels zullen worden aangenomen en worden verzocht om by de opening der biljetten tegenwoordig te zyn of wel zich te doen vertegenwoordigen.

Curaçao den 1 April 1859.
De Administrateur van Financien,
GORSIRA.

Aanbesteding.

DE ondergeteekende zal ten overstaan van de Kapiteins Kompagnies Kommandanten, op Dingsdag, den 5 April 1859, aanbesteden het dagelyksch leveren van versch rund of schapen vleesch, ten behoeve van het Garnizoen, de forten Beekenburg en Nassau.

Die daarin gading hebben, gelieven zich op het Bureau van den Kommandant der troepen en van het Garnizoen met geslotene biljetten van inschryving te vervoegen op bovengezegden datum, uiterlyk tot en met het vallen van het middagschot.

De belanghebbenden worden geinformeerd dat de voorwaarden van levering dagelyks op het bureau voornoemd, van des morgens 10 tot 12 ure des middags, ter inzage zullen liggen.

Curaçao den 30 Maart 1859.
De Majoor Kommandant
der troepen en van het Garnizoen,
D. A. DU CLOUX.

Lyst van de ter Koloniale Secretary liggende onafgehaalde brieven, aangebragt sedert de laatste acht dagen.

Wm. Jones & Son.	Juan M. Elias.
Frederico C. Olivet. 2.	I. M. Curiel.
Josefa Perez.	Jacs. Cohen.
D. A. Jesurun & Co.	Ml. Cestero.
Petronila Jansen.	Inocencia Altagracia.
David Hesther.	Rolendas.

Curaçao den 1 April 1859.
De Commis, belast met de Post-directie,
P. T. KRAFFT.

De navolgende brieven, welke sedert geruimen tyd op het Post-kantoor zyn en in welks zich sta[illegible] bevinden.

[illegible]

Curaçao den 1 April 1859.
P. T. KRAFFT.

MAATSCHAPPY
"Hulpbetoon onder Vrienden."

BY gemis aan quorum tot het houden der [illegible] vergadering [illegible] [illegible] den [illegible] [illegible] Maandag [illegible] dezer, ten 8 ure P. M., waar neer overeenkomstig art. 26 van het Reglement zal gehandeld worden.

Curaçao den 1 April 1859.
Namens het Bestuur,
D. A. DE LIMA,
2de Secretaris.

TE KOOP
ter Drukkery,

Bybelsch Catechisatieboek door A. Rutgers van der Loeff; Evangelische Gezangboeken, klein formaat; Neêrlands Vloot en Reederyen,

Alphabetisch opgemaakt door H. Sweys, Kapitein Expert van Veritas; Bomhoff's Woordenboeken, Hollandsch-Engelsch, Engelsch-Hollandsch; Hollandsch-Fransch, Fransch-Hollandsch; Lees- School- en een aantal laatst ontvangen Nieuwe Prentenboeken; Teekenvoorbeelden; Kaarten van Curaçao, laatste uitgave; Boeken in blanco van onderscheidene grootte en dikte; onderscheidene soorten Schryfpapier, Kardoes en Bordpapier; Verguld, Verzilverd, Gemarmerd, Gekleurd en Marokkyn papier; Zwarte en Roode inkt; Zeer goede kwaliteiten Stalen Pennen; Schachten; Pennemesseu; Pennenhouders; Leijen; Griffels; Potlooden; Sealwas; Gom-elastiek; Zwart en Rood Lakwerk; Ouwels; Onderscheidene soorten Visite Kaartjes; Papier de luxe; Gom-ouwels; Enveloppes voor Brieven en Visite kaartjes; Groene koord voor Spiegels en Schilderyen; Dragtbriefjes in blanco; Reglementen, Publicatien; Hollandsche, Engelsche en Spaansche Connossementen en Wissels in blanco, enz. enz.

à *f* 3.— *kontant*,
ALMANAK
voor de
NEDERLANDSCHE W. I. BEZITTINGEN,
en de
KUST VAN GUINEA,
voor het jaar 1859.
Uitgegeven te 's Gravenhage by
DE GEBROEDERS VAN CLEEF.

Dienstbeurten by de Spaarbank.

Zaturdag den 2 April 1859.
Bestuurder de Heer R. W. van den Wall Arnemann.
Commissarissen de Heeren W. C. Jones en P. T. Krafft.

BEVALLEN op heden, van een welgeschapen Zoon, REBECCA PINEDO, Echtgenoot van ISAAC PINEDO Jr.

Koningsplein den 1 April 1859.

Strekkende deze ter kennisgeving aan vrienden en bekenden.

ROB
DEL Dr. BOYVEAU LAFFECTEUR.

El Rob de Laffecteur, preparado con el mayor esmero, es muy superior á todos los jarabes depurativos llamados de Larrey, de Cuisidier, de zarzaparrilla, de sapoparia, etc., y reemplaza al aceite de higado de bacalao, al jarabe antiescorbútico, á las esencias de zarzaparrilla, igualmente que á todas las preparaciones que tienen por base yodo, oro ó mercurio.

Tambien se receta el Rob de Laffecteur para el tratamiento de las afecciones de los sistemas nervioso y fibroso, tales como: gota, dolores, marasmo, reumatismo, hipocondria, parálisis, esterilidad, pérdida de carnes.

Purificando los humores, el Rob regenera la sangre y armoniza las funciones vitales. Por lo mismo, se puede ensayar y emplear sin temor, y á menudo con buen éxito, en muchas enfermedades para las que no está indicado de un modo especial, tales como: resfriados mal cuidados, aneurismos del corazon, catarros de la vejiga, úlceras del útero, perversion menstrual, golpes de sangre, opilacion, almorranas, tumores blancos, tos tenaz, asma nervioso, hidroceles, hidropesia, mal de piedra, cólicos periódicos, enfermedades del higado, gastritis, gastroenteritis.

Para alcanzar la cura de las enfermedades crónicas que han resistido ya á muchos tratamientos, será necesario someterse al uso del Rob en la primavera y el otoño, y repetirlo tres ó cuatro años consecutivos. Recomendamos con especialidad á las mujeres que llegan á la edad [illegible] [illegible] Rob [illegible] [illegible] los accidentes tan frecuentes en ese borrascoso periodo de la vida.

El Rob Laffecteur es de una utilidad especial para curar radicalmente y en poco tiempo las leucorreas acres, las gonorreas contagiosas, recientes ó inveteradas, que tanto incomodan á los jóvenes, y para la cura de las cuales emplean sin reflexion la copaiba, la cubeba y las inyecciones mas enérgicas, de lo que sucede que la enfermedad retoña sin cesar, porque no se ha destruido el virus, y se esponen á funestas consecuencias.

Este Rob es un específico para las enfermedades venéreas que se designan con los nombres de *primitivas*, *secundarias* y *terciarias*. Algunas veces, esta última especie sobreviene veinte años despues que se creyeron anulados los primeros sintómas. Como depurativo poderoso, destruye los accidentes ocasionados por el mercurio, y ayuda á la naturaleza á desembarazarse de él, así como del yodo, cuando se ha tomado con esceso. Es el único remedio que uno debe emplear con confianza, cuando quiere casarse y tener garantías para la salud de sus hijos y la paz del matrimonio.

Se distribuye gratuitamente, con cada botella de Rob, un *Guia práctico ó Instructivo sobre las propiedades medicinales del* ROB LAFFECTEUR, únicoautorizado en Francia, en Bélgica y en Rusia, segun los consejos del Dr. GIRAUDEAU DE SAINT-GERVAIS, Caballero de la Legion de Honor.

Cada botella de 1,100 gramos contiene una décima parte mas que lo contenido dentro de dos medias botellas.

Deposito en Curaçao, D. A. JESURUN.

CURAÇAO.

Vaartuigen in- en uitgeklaard, in de laatste acht dagen.

INGEKLAARD.—*Maart.*

25 ven. gol. Isabel, Aispurua, La Guayra.
28 ned. bark Paulina, de Lange, Aruba.
„ gol. Castor, Neuman, Maracaibo.
„ „ Antonia, Ziegler, La Vela de Coro.
ven. „ Gran Convencion, Reyes, La Vela de Coro.
ned. „ Carolina Victoria, Ruiz, Maracaibo.
30 „ bark Minerva, Senior, Aruba.
„ „ Jane, Booi, Bonaire.
31 „ gol. Sarah, Neuman, Rio Hacha.
ven. boot Union, Brabo, Reques.

April.

1 ven. gol. Bella Elisa, Raven, St. Domingo.
ned. „ Amable Maria, Kroone, Pto. Cabello.

UITGEKLAARD.—*Maart.*

25 ven. golet Isabel, Aispurua.
ned. „ Fortuna, Pinedo.
„ „ General Piar, Gorsira.
„ bark Elvira, Gerrit.
26 „ Jane, Booi.
ven. gol. Amistad, Mollega.
sp. brik Adolfo, Julia.
ven. gol. Ciudad Bolivar, Agrenta.
28 ned. „ Los Amigos, Meerens.
ven. „ Gran Convencion, Reyes.
ned. bark Paulina, de Lange.
29 „ brik Experience, Schreuder.
„ gol. Rigolette, Evertsz.
30 „ „ Antonia, Ziegler.
31 „ „ Castor, Neuman.
„ bark Minerva, Senior.
ven. boot Union, Brabo.
sp. gol. Iberia, Georges.

April.

1 ned. gol. Magdalena, Yarzagaray.
„ Reneta, Groos.
am. brik Flying Eagle, Hutchinson.
ned. gol. Amable Maria, Kroone.
„ bark Jane, Booi.

Vertrokken verleden Maandag, den 28 Maart, Z. M. Schoener SCHORPIOEN, Kommandant Luitenant ter Zee 1e. klasse J. P. K. VAN MOORSEL, naar Puerto Cabello en La Guayra.

VENEZUELA. Gisteren met de aankomst van een vaartuig van Puerto Cabello verneemt men dat Generaal Zamora den weg naar San Felipe genomen had, achtervolgd wordende door de krygsmagt van het gouvernement onder de bevelen van Generaal Paredes en Generaal Hernandez, en dat de opstandelingen onder Guevara door Pinto geslagen zyn geworden. Het tegendeel werd een paar dagen vroeger berigt, namelyk dat de troepen onder Pinto door de opstandelingen onder Guevara geslagen en dat Pinto in het gevecht gesnenveld was.

Generaal Justo Briceño bevond zich te Puerto Cabello. Den 26 heeft hy als opperbevelhebber der krygsmagt aldaar een beroep op de bevolking gedaan om de wapens optevatten ter verdediging der vryheid, der waardigheid van het gouvernement, van de eer der huisgezinnen en der dierbaarste belangen van het maatschappelyk leven. Hy roept haar op om het vaderland te redden, daar het gevaar naby is.

Generaal Paez is benoemd tot opperbevelhebber der krygsverrigtingen in de provintie Carabobo.

Den 1 February jl. heeft de Nationale Conventie de overeenkomst, gesloten tusschen het gouvernement der Republiek en dat der Vereenigde Staten, wegens de vorderingen betreffende het eiland Aves, goedgekeurd.

By art. 1 dezer overeenkomst wordt vastgesteld, dat het gouvernement van Venezuela zich verbindt om aan het gouvernement der Ver. Staten te betalen eene som van honderd en dertig duizend pattienjes ($ 130,000) Amer. Ct., waarvan het bedrag van $ 105,000 strekken moet om de vorderingen van Shelton, Sampson en Tappan, en $ 25,000 om die van Lang en Delano te vereffenen.

By art. 2 wordt bepaald dat de som van $ 130,000 in zes jaren tyds, aanvang nemende met 1 Juny dezes jaars en eindigende met 31 December 1864, met den interest tegen vyf percent 's jaars, zal betaald worden.

In art. 3 is overeengekomen, dat het gouvernement der Ver. Staten en de particulieren, ten wiens behoeve de schadeloosstelling gegeven is, afzien van alle vorderingen op het eiland Aves, en afstand doen ten gunste der Republiek Venezuela, van alle regten, welke zy op hetzelve mogten hebben.

BATAVIA, 7 January.

— Nopens de aanleiding tot en het doel van de ophanden zynde expeditie tegen het ryk van Boni, verneemt men het volgende: Boni behoort tot de oudste bondgenooten van het gouvernement op Celebes. In de 17de eeuw werd het door de krachtdadige tusschenkomst van de Oost-Indische Compagnie en onder het beleid van den admiraal Speelman, bevryd van het juk van het magtige ryk van Goa, dat Boni geheel had ten onder gebragt; ten gevolge hiervan kreeg Boni by het Bongaaisch contract van 18 Nov. 1667, deszelfs volle onafhankelykheid terug. Gedurende de Britsche overheersching op Celebes was de verhouding met Boni niet gunstig. By de wederoptreding van het Nederlandsche gezag werd dit beter, doch spoedig rezen er weder punten van geschil en Boni trad aanvankelyk niet toe tot het zoogenaamd Bongaaisch contract te Oedjoeng Pandang vernieuwd, van 7 Aug. 1824, waarby de onderlinge verhouding van het Ned. Indisch gouvernement en de Celebesche vorsten geregeld werd. Vyandelykheden werden door Boni gepleegd en dit was de aanleiding tot de militaire expeditie tegen dat ryk, onder den generaal van Geen, in 1821. In eene reeks van gevechten werd de Bonische magt geslagen, hetgeen werd bekroond door de inname van de hoofdplaats. De voornaamste zaken, waarin Boni reden tot regtmatige klagten gaf, komen neder op het volgende: By het voren aangehaald Bongaaisch contract van 18 Nov. 1667 had de Koning van Goa ook afstand gedaan, ten behoeve van den Sultan van Ternate, van alle gepretenteerde regten van eigendom op de landen aan de Oostkust van het eiland Celebes gelegen, en die van oudsher aan de kroon van Ternate behoorden. Later geraakte de Oost-Indische Compagnie in oorlog met Ternate, dat overwonnen werd en, by een vredestractaat van 7 July 1683, dat later herhaaldelyk vernieuwd is, de souvereiniteit ook over bovenbedoelde landen afstond aan de Compagnie. Hoezeer nu Boni geen schyn van regt had op die landen, die hetzelve zelfs nimmer wettig had bezeten, deed het, sedert eenige jaren, pogingen, om aldaar gezag te verkrygen en zond tot dat einde stedehouders derwaarts. Dit had vertoogen van de zyde van het Nederlandsch bestuur te Makasser ten gevolge, die, na de ontzenuwing van vele aangevoerde redenen, den koning van Boni eindelyk by brief van 12 October 1850, deden erkennen, dat hem werkelyk uit de nagelaten schrifturen zyner voorouders niet was gebleken, dat de landen op de Oostkust van Celebes immer aan hem zouden zyn afgestaan. Een jaar later schreef de koning aan den gouverneur van Celebes en onderhoorigheden, dat hy geen afstand van zyne aanspraken op die landen had gedaan, zoodat hy zyne vermeende regten daarop weder wilde handhaven. Het voorbedacht opzet van Boni, om het Nederl. Indisch gouvernement te trotseren en oppermagt over de Celebesche vorsten te verkrygen, bleek nog uit eene andere omstandigheid. Het is gewoonte op Celebes, dat, by zekere plegtigheden, de vorsten al hunne onderhoorige grooten of schat- of holdepligtige vasallen tot de bywoning daarvan uitnoodigen en daartoe een zekeren vorm bezigen, die aanduidt, dat de uitnoodiging komt van een meerdere aan een mindere. Zoodanige uitnoodigingen werden in 1854 door Boni gerigt aan een aantal vorsten van Celebes, hetgeen geheel strydig was met art. 3 van het Bongaaisch contract te Oedjoeng Pandang vernieuwd in 1824, waarby uitdrukkelyk alle superioriteit tusschen de contracterende partyen is buiten gesloten. Hierby heeft Boni eindelyk nog gevoegd den opzettelyken hoon der Nederlandsche vlag, in zyn gebied en aangrenzende wateren aangedaan, door een algemeen bevel tot het omgekeerd voeren van die alom geëerbiedigde vlag. Daarom heeft het gouvernement besloten eene laatste vredelievende poging te doen om Boni tot inkeer te brengen en herstel van grieven van hetzelve te erlangen. De vice-president van den raad van Nederlandsch-Indie, P. J. B. de Perez, die vroeger als gouverneur van Celebes en onderhoorigheden veel met Boni in aanraking is geweest, is met de politieke leiding der aangelegenheid belast en zal, als gouvernements-kommissaris voor Celebes en onderhoorigheden, zich in de eerste plaats naar Boni begeven, om van het lands bestuur, binnen zekeren termyn, te eischen volledig herstel en voldoening voor de aangedane beleedigingen en waarborgen voor de toekomst. Mogt Boni daaraan onverhoopt niet toegeven, dan zal het de taak zyn van onze dappere krygsmagt om het met de wapenen daartoe te dwingen.

— Den 11 Dec. is de telegraaflyn van uit Banjoemaas door de Dajaloehoor en het Cheribonsche gelegd. De lyn van Tjilatjap zou binnen weinige dagen gereed zyn, terwyl die van Banjoemaas naar Baglen alsmede tot stand is gekomen. Den 30 Dec. jl. is Soerabaya en Soerakarta over Madioen en Kedirie door middel van den telegraaf verbonden.— Al de groote lynen van het outworpene telegraafnet over Java zyn nu gelegd.

— In een artikel van den *Times*, betreffende den toestand van Italie, leest men het volgende: Wy zyn met Frankryk, maar tevens ook met Oostenryk en de Duitsche staten geallieerd. Het Engelsche volk moge in de eerzucht van Piemont iets natuurlyks zien en het streven der Italianen naar vryheid met welgevallen beschouwen, maar het weet tevens dat een onder het voorwendsel van volksbevryding ondernomen inval der Franschen in Lombardye, alles zoude omverwerpen, wat veertig jaren van vrede hebben opgebouwd. Het is waarlyk eene dwaze zwakheid zich te verontrusten over een paar woorden, welke zich de een of andere hooggeplaatste persoon heeft laten ontvallen. De keizer der Franschen dacht welligt minder te zeggen dan men uit zyne losse uitdrukkingen wil opmaken. Doch daarin is juist het bedenkelyke gelegen. Het feit, dat met een paar woorden al de beurzen van Europa heeft kunnen schokken en alle gezantschappen in telegrafische correspondentie heeft kunnen brengen, bewyst hoe onzeker de tegenwoordige stand van zaken is, hoeveel ongerustheid achter de algemeene kalmte verborgen ligt. Des keizers woorden harmonieerden met de verwachtingen of met de vrees van allen, en het zal moeijelyk vallen de wereld te overtuigen, dat zy niet als aanmoediging van de eene party, als waarschuwing voor de andere en als proclamatie van eene soort van kruistogt beschouwd moeten worden. De zaak is, dat de Italiaansche kwestie tot eene crisis gekomen is. Of de keizer uit eerzuchtige bedoelingen ook de crisis bespoedigd heeft, moge onzeker zyn, doch dat zy daar is, dit is aan geen twyfel onderhevig. In Frankryk fluistert men elkander toe, dat de keizer niet ongaarne als kampvechter voor Italie tegen de oude vyanden van zyn oom zoude optreden, om zoo doende eene afleiding te geven aan de openbare meening. Zoowel de vrienden als de tegenstanders van Napoleon houden het voor zeer waarschynlyk en gelyk zy er wel konden byvoegen, voor zeer slim van hem, dat hy zulk eene staatkunde volgt. Dit is juist wat van hem te verwachten is, wanneer zyne soldaten het werkelooze leven moede zyn en het volk over den druk der policie ongeduldig wordt.

In Piemont heerscht de grootste opgewondenheid. Personen van hoogen rang hebben zich, naar het schynt, niet ontzien het volk in zyn verlangen naar den oorlog met Oostenryk aan te moedigen, en de Italianen spreken openlyk van den naderenden dag der wraak. Wanneer geene maatregelen worden genomen tot instandhouding van den Europeschen vrede, dan moet het tot eene botsing tusschen Oostenryk en Piemont komen. De keizer der Franschen, die dezen stand van zaken erkent, heeft naar men verzekert, ernstig naar die middelen omgezien. Hy heeft Oostenryk uitgenoodigd gemeenschappelyk met hem, den Paus te bewegen tot het toestaan van hervormingen. Dit plan, dat de Oostenr. provincien eigenlyk niet raakt, schynt door het Weener kabinet als een begin van stelselmatige inmenging, met yverzucht opgenomen te zyn. Het heeft Frankryk nimmer als eene Italiaansche mogendheid beschouwd en ziet thans nog vertoornd de Fransche bezetting van Rome aan. De Oostenryksche regering heeft derhalve de alliantie met Napoleon, welke de hervorming van Italie ten doel had, van de hand gewezen. By den eersten blik moet iedereen geneigd zyn de handelwyze van Oostenryk af te keuren. Doch wanneer Oostenryk de voorstellen van Napoleon heeft van de hand gewezen, dan is dit ongetwyfeld toe te schryven aan het denkbeeld, dat de cooperatie van den keizer der Franschen geen opregte noch goedgezinde zoude zyn. Rome is, gelyk men waarschynlyk mag denken, slechts een voorwendsel, en de wyze, waarop de Fransche regering zich door de Piemontezen en misnoegde Lombarden om bystand heeft laten aanroepen, bewyst dat Oostenryk niet op haren goeden wil in de zaak van Italie kan rekenen. Wat ons betreft, zoo willen wy hopen, dat men den vrede van Europa zal laten voortduren. De wereld heeft genoeg van de Fransche bevrydingslegers, en Lombardye zoude niets winnen door het thans te Milaan zetelende dispotismus tegen het te Parys troonende te verwisselen. Ook is eene vreemde interventie geheel onnoodig, wanneer Italie werkelyk, gelyk zyne vrienden beweren, ryp is voor de zelf-regering en bereid is zyne vereende krachten in te spannen voor zyne onafhankelykheid. Sardinie heeft een aanzienlyk leger als de kern voor het Italiaansch patriotismus; aan de eene zyde staan 24,000,000 Italianen, aan den anderen kant hoogstens 100,000 Oostenryksche soldaten. Dat is toch waarlyk geen groote overmagt op de zaak der nationele onafhankelykheid! Zyn de Italianen werkelyk waardig het oude erfdeel der Cesars te aanvaarden, dan liggen de middelen daartoe ruimschoots binnen hun bereik. Engeland en Frankryk kunnen in elk geval beloven, dat zy de interventie van niet Italiaansche mogendheden in den stryd zullen verhinderen, zoodat Italie, gelukkiger dan Hongarye, na zyn traditionelen vyand overwonnen te hebben, niet in een ongelyken stryd tegen een nieuwen vyand behoeft te bezwyken."

— Eerlang zullen twee vlugschriften het licht zien, welke naar men onderstelt, zeer de aandacht zullen trekken. Het eene zal den titel voeren: *La question des nationalités —l'Europe, l'Autriche et la Hongrie;* het is van de pen van den Heer Kossuth. Het andere zal door den Heer Proudhon worden geschreven en tot opschrift dragen: *Comment vont les choses en France. Pourquoi nous auront la guerre, et nous l'avons.*

— Men berigt uit Emden, dat de verbinding van den onderzeeschen telegraaf van de Engelsche kust naar genoemde stad en de lyn naar Hanover, onlangs heeft plaats gehad, zoodat de regtstreeksche gemeenschap tusschen Londen en Hanover thans bestaat.

— De Heer Cunard, oprigter der naar hem genoemde stoombootdienst tusschen Engeland en Amerika, en de Heer Nicholson, die zich door de uitbreiding der Australische volksplanting verdienstelyk heeft gemaakt, zullen tot de waardigheid van baron verheven worden.

— Een aan het Parlement overgelegde opgaaf van de strafoefeningen aan boord der oorlogschepen doet zien, dat in het jaar 1857 een getal van 35,847 slagen aan 1087 delinquenten is toegedeeld, en zulks hoofdzakelyk wegens insubordinatie en diefstal.

— Men verzekert, dat by het Fransche ministerie van binnenl. zaken besloten is geene cellulaire gevangenissen meer te bouwen.

— Volgens officiele opgave zyn in Rusland in 1849 uit Frankryk ingevoerd 878,959 fleschen champagne-wyn; in 1854 bedroeg het aantal slechts 719,786; in 1855, 655,412; in 1856 daarentegen is de invoer geklommen tot 977,979 en in 1857 tot 1,032,593.

— *Ausland* behelst eenige beschryvingen van Nederlandsch Indië, zoo als het in 1855 was. In den vyfden brief leest men het volgende over den invloed der boomen in steden en over het algemeen in zoodanige plaatsen, waar zich gassen ontwikkelen, welke voor menschen en dieren nadeelig zyn:— "De verhouding der bosschen tot de nietboschryke streken is reeds op Java door de steeds toenemende cultuur zoodanig, dat niet slechts groote massa's hout van Singapore en elders naar Java gebragt moeten worden, om voor de fabrieken en in de woningen als brandstof te dienen, maar door het gering aantal bosschen wordt zelfs de gezondheidstoestand bedreigd. Het is toch aan geen twyfel onderhevig, dat de bosschen door de natuur niet alleen tot sieraad van het landschap zyn bestemd, maar dat zy de lucht van die gassen zuiveren, welke, wanneer zy door dieren en vooral door menschen ingeademd worden, nadeelig op hen werken, daar de ondervinding geleerd heeft, dat zy een ongunstigen invloed op het bloed te weeg brengen. Streken, in welke zich moerassen en andere stilstaande wateren bevinden, die vooral in de tropische landen eene enorme hoeveelheid in ontbinding overgaande organische stoffen bevatten, zullen voor de naburige bewoners blyken op verre na zoo nadeelig niet zyn, wanneer de door dat ontbindings-proces zich ontwikkelende gassen, in het byzonder de koolzure, door ryke bosschen met hunne tallooze bladeren, worden opgeslorpt en daarentegen zuivere zuurstof verspreiden dan wanneer deze gassen zich ongehinderd aan de lucht kunnen mededeelen, zoodat deze heinde en ver daarmede verpest wordt.— Uit dien hoofde kan de uitroeijing van bosschen niet altyd eene cultivering van den grond worden genoemd; er zyn integendeel voorbeelden, dat de ware cultivering in het behoud en zelfs in de vergrooting der bosschen bestaat."

— Lord Carlisle hield onlangs in eene vergadering van de vereeniging tot wering der slaverny, eene redevoering, waarin hy o. a. het volgende zeide: "Het valt my niet in, de Amerikaansche natie om de slaverny in staat van beschuldiging te stellen, of te beweren dat het stelsel onvereenigbaar is met den britschen naam en het christelyk geloof. Onze medepligtigheid ligt nog te versch in ieders geheugen, en ik kan niet vergeten dat het moederland aan onze spruit de pest inentte. Vele myner eigene bekenden waren in hunne jeugd slavenhouders. Aan den anderen kant weet ik dat er aan geene zyde van den grooten Oceaan een edele broederen zusterorde bestaat, die, op de voortreffelykste wyze met onze Wilberforces, Clarktons, Broughams en Buxtons wedyverde, geld en positie, gezondheid en leven opoffert, om het aanbreken van den dag der slavenemancipatie te bespoedigen. Alles wat men uit de Vereenigde Staten verneemt levert het bewys dat eene krisis in aantogt is, wanneer zy niet reeds is verschenen. Voor zeventien jaren was ik in de Vereenigde Staten, en toen bevreemdde het my, dat terwyl een afschaffings-vriend zelfs by ons in Engeland door andersdenkenden met achting werd bejegend, in Amerika de meeste menschen met minachting over de afschaffers spraken. Ik geloof dat thans de zaken veranderd zyn. De abolitionisten zyn nu in de oogen hunner tegenstanders veel geduchter personen geworden. Zy wekken thans haat, vrees en toorn, maar geen verachting. Dit alles beschouw ik als een goed teeken. De goede zaak, gy kunt er u overtuigd van houden, maakt dagelyks belangryke en tastbare vorderingen."

— De openbaar gemaakte stukken betreffende de onderhandelingen tusschen Engeland, Frankryk en Portugal in de zaak van de Charles Georges, hebben het nationale gevoel in Engeland zeer gekwetst. Lord Malmesbury, die de zaak bestuurde, terwyl graaf Derby in Schotland de jicht had, heeft de waardigheid van het Britsche ryk door raadgevingen aan Portugal, die eene onafhankelyke mogendheid beleedigen moesten, en door eene vernederende houding tegenover Frankryk, door het slyk gesleept, zonder iets hoegenaamd te verkrygen, dan een bits antwoord van graaf Walewski, toen de Engelsche minister de onhandigheid had, om, nadat Portugal voor dwang bezweken was, te klagen over de afwyking van het beginsel van bemiddeling in het Parysche tractaat van 1856 gehuldigd Lord Cowley zich deswege te Parys uitlatende, kon vertrekken met de verklaring van wege den Franschen minister van buitenl. zaken, dat hy niet verder over de zaak wenschte te spreken, ten einde alle wisseling van onaangename gevoelens te vermyden.

— De Heer Fromage van Darnetal (departement der Beneden Seine) heeft voorgesteld de communicatie langs de spoorwegen tusschen Engeland en Frankryk te voltooijen, door middel van zeer groote stoombooten, in staat om een spoortrein over het kanaal te voeren. By aankomst van den trein te Calais stelt hy voor, dat deze doorloope tot op het dek van de stoomboot, behoorlyk aldaar bevestigd en over het kanaal gebragt worde naar een bassin te Dover, waar de heer Fromage den Franschen trein op den Engelschen spoorweg wil overbrengen en de reis naar Londen laten voortzetten. De retourtreinen zouden by aankomst per stoomboot te Calais door middel van zekeren toestel op den Franschen spoorweg worden overgebragt en zoodoende verder naar Parys kunnen doorstoomen. De heer Fromage zegt, dat zyn voorstel zeer uitvoerbaar is, met betrekkelyk weinig kosten en de voorkeur verdient boven tunnels door of bruggen over het kanaal.

— Men heeft opgemerkt dat de keizer der Franschen, na het topografisch album van den Krim-oorlog te hebben ontvangen, dat maarschalk Vaillant hem den 30 December jl. aanbood, gelastte dat aan den Keizer van Rusland, de Koningin van Engeland, den Koning van Pruisen, den Sultan, den Paus en den Koning van Sardinie ieder een exemplaar zou worden gezonden, doch voor den Keizer van Oostenryk geen bestemd werd.

— Te San Francisco is uitspraak gedaan in eene belangryke zaak, waarin een Franschman als eischer optrad. Deze eischte namelyk niets meer of minder, dan de helft van het grondgebied, waarop de stad Francisco gebouwd is, of 150 millioen francs schadevergoeding. Meer dan 30 getuigen waren uit Washington en Mexico gedagvaard. In eerste instantie was de eisch toegezegd, doch de stad appelleerde van dit vonnis, en in hooger beroep kwam een incident voor, dat aan de zaak eene geheel andere wending gaf. De gewezen secretaris van den eischer bekende namelyk, dat alle eigendomsbewyzen valsch waren, dat de handteekeningen van het Mexicaansche ministerie op de koopbrieven wel echt waren, doch dat het contract van koop en verkoop eerst later daarboven geschreven was, daar men het geteekende, doch onbeschreven papier door middel van diefstal aan het ministerie had verkregen. De zegels waren echter valsch. De secretaris is in hechtenis genomen, doch zyne meester is voortvlugtig.

— Het keizerlyk geregtshof te Parys heeft beslist, dat vaders en moeders verantwoordelyk zyn voor de verwondingen, welke kinderen elkaar by het spelen toebrengen, dewyl de ouders, die hunne kinderen zonder toezigt laten, ook de schade moeten dragen, welke voor anderen in pecuniair opzigt daardoor kan voortvloeijen.

— Te Brugge wordt sedert geruimen tyd geklaagd, dat alle honden worden gestolen, indien zy een oogenblik uit het oog worden verloren; die eenige waarde hebben worden naar Engeland overgevoerd. Te Brussel daarentegen zyn het de katten, waarop jagt wordt gemaakt, eensdeels naar het schynt om zich van de huid meester te maken, anderdeels om ze in de gaarkeuken in hazen en konynen te herscheppen. In eenigen dier localen komt men er openlyk voor uit, en wordt het kattenvleesch door sommige klassen als eene lekkerny beschouwd.

— Een Fransch tydschrift verraadt op de volgende wyze het geheim van een om zyn mimiek beroemd Engelsch acteur. De aangezigtszenuw speelt de hoofdrol by de bewegingen van het gelaat; daardoor hebben de verschillende uitdrukkingen van het gelaat plaats, die om zoo te zeggen al de gemoedsbewegingen afspiegelen. Om er eene practische proef van te nemen, ging Ch. Bell naar de diergaarde van Exster Change en sneed den levendigsten en vlugsten aap, dien hy kon vinden, de aangezigtszenuw door. De pyn deed den armen aap allerlei gezigten trekken, maar zeer naauwkeurig alleen aan een zyde van het gelaat, terwyl de andere zyde in een volkomen staat van onbewegelykheid bleef. Niemand zou zeker het denkbeeld gehad hebben, die proef op den mensch te herhalen, maar de natuur belastte zich er mede. Alle personen, die toegelaten waren om den geopereerden aap te zien, waren getroffen over de vreemdsoortige overeenkomst die zyn gelaat aanbood, met dat van een acteur, die toen te Londen zeer in trek was, en die naar zynen wil alle hartstogten met eene zyde van het gelaat kon uitdrukken, terwyl de andere zyde volkomen onbewegelyk bleef. De proef van den heer Ch. Bell, loste het raadsel op; men bevond dat die man, welke aan eene halve verlamming, ten gevolge eener hevige aandoening van de aangezigtszenuw leed, zeer eenvoudig van een natuurlyk gebrek party trok.

— Het Budhisme godsdienst telt de meeste aanhangers, namelyk p. m. 220 millioen, het getal der Roomsch-katholieken wordt op 140 millioen, dat der Mohamedanen op 100 millioen geschat. Het Bramisme telt p. m. 80 millioen, het Protestantisme 75 millioen, de Grieksche godsdienst 70 millioen, en de Israëlitische 5 millioen volgelingen. De aanhangers van Confusius, van Sinto, van het Nanikisme, het Magnetisme, het Fetichisme, enz. worden op 300 millioen geschat.

KOLONIALE SECRETARY.

Aanzoek voor Manumissie.

DERDE AFKONDIGING.

1859.

No. 12. Maart 7. van den slaaf *Ferdinand*, oud 34 jaren, zoon van *Gingorie Frans*, toebehoorende aan het bestuur dezer kolonie.

„ 13. Maart 8. van de slavin *Saniet*, oud 41 jaren, dochter van *Angelista*, toebehoorende aan *C. L. van Uytrecht*.

„ 14. van den slaaf *Perval*, oud 28 jaren, zoon van *Florentina*, toebehoorende aan *Lea Pinheiro*.

TWEEDE AFKONDIGING.

1859.

No. 15. Maart 18. van de slavin *Juana*, oud 54 jaren, dochter van *Isenia*, toebehoorende aan *Isabella Torres*.

De Koloniale Secretaris,
J. H. BEAUJON.

Gedrukt ter Drukkery van
A. L. S. MULLER & J. F. NEUMAN Wz.